

საქართველოს

რეპუბლიკა

შანი 3 შან.

შანი, ივლისის 24 1920 წ.

მთავრობის მოხელე, უკველდლო ვაჭარი

(ოფიციალური და არა ოფიციალური განცხადებით)

საქართველოს რესპუბლიკა

გაზეთი ღირს თვეში 70 მან., ცალკე ნომერი ყველგან 3 მან. განცხადების ფასი 1-ლ გვ. პეტრის სტრიქ. 8 მან. 4-ზე გვ. 6 მან. სამკლოვიარო განცხ. ჩვეულებრივი ზომის (15-2) 150 მ., განცხ. საბუთების დაკარგვის შესახებ 110 მ. სასამართლო უწყ. განცხადება ანი 40 მ. ნისია განცხ. დაბეჭდვა ღირს ნიხრზე მეტი 20% რედაქციის და კანტ. მისამართი: ტფ., ბარონის ქ. № 6. ტელეფ. 1-82

ოფიციალური ვაჭარი გეგმის

მომავალი ენკენ სთვიდან სჭირდება

ეკონომიკური განვითარების

ფალოლოგი—2, მათემატიკოსი—2, რუსული ენის მასწავლებელი—1. გერმანული ენის—1. მასწავლებელ შეუძლიათ მიმართონ სამინისტროს. 3-1 782

გადა დაიგეგმა

„ქართული ენის სასწავლებლის მეთოდული“

შედგენილი ილია ფერაძის მიერ. წიგნი დაშვებულია სახელმძღვანელოდ სოფლის მასწავლებელთათვის.

782 3-1

დირექტორი ილია ფერაძე.

ოფიციალური განცხადება

შანი

1919-1920 წლის, მიწათმოქმედების სამინისტროს დაწესებულებათა.

№. რიგში.	თანამდებობის სახელწოდება.	თანამდებობის პირობა რიცხვი.	შანი		
			თვეური ჯამაგირი თვითთულს.	წლიური ჯამაგირი თვითთულს.	წლიური ჯამაგირი ყველას.
25. ბორჯომის ხე-ტყის ხანგრძლივ კარ ხანა.					
1	ტყის უფროსი გამგე	1	4050	48600	48600
2	ბუჩხალტერი	1	1680	20160	2160
3	მეზანკანე (მექანიკი)	1	1500	18000	18000
4	უფროსი მკვდელი	1	1350	16200	16200
5	მომარაგებელი	1	1500	18000	18000
6	უფროსი ნოქარი	1	1575	18900	18900
7	უფროსი დურგალი	1	1550	18600	18600
8	მკვდელი	1	1200	14400	14400
9	დურგალი	1	1400	16800	16800
10	ხეივანი I კატეგორიისა	4	1400	16800	67200
11	II	1	1300	15600	15600
12	უმცროსი კანტორის მოხელე	3	1300	15600	46800
13	ნოქარი	4	1300	15600	62400
14	მეწიქეილი	1	1150	13800	13800
15	მეზანკანე (მუშების ამწერი)	1	1150	13800	13800
16	კანტორის უფროსი მოხელე	2	1000	12000	24000
17	მეზანკანე (კვების დამკრეული)	1	1200	14400	14400
18	დურგლის მოწოდებელი I კატეგორიისა	1	1000	12000	12000
19	II	1	900	10800	10800
20	ხეივანის შეგირდი I კატეგორიისა	1	1000	12000	12000
21	ხე-ტყის საწყობის დარაჯი	7	1000	12000	84000
22	ხეივანის შეგირდი II კატეგორიისა	2	900	10800	21600
23	ვამთბობი	1	1050	12600	12600
24	ხეივანის შეგირდი III კატეგორიისა	1	800	9600	9600
25	მეურნე მეფურგული	10	1000	12000	120000
26	დურგლის შეგირდი III კატეგორიისა	1	800	9600	9600
27	ხეების (მორების მიმღები)	1	700	8400	8400
	სულ	52			748260
26. ახალდაბის ხე-ტყის ხანგრძლივ კარ ხანა.					
1	ქარხნის გამგის თანაშემწე	1	800	9600	9600
2	კანტორის უფროსი მოხელე	2	1300	15600	31200
3	ფერწილი	1	1150	13800	13800
4	მეზანკანე მექანიკი	2	1350	16200	32400
5	კანტორის მოხელე	2	1000	12000	24000
6	უფროსი ნოქარი	2	1575	18900	37800
7	უმცროსი	2	1300	15600	31200
8	მიმღები	1	1000	12000	12000
9	დურგალი	1	1100	13200	13200
10	მეზანკანის თანაშემწე	2	1150	13800	27600
11	ვამთბობი	2	1050	12600	25200
12	დარაჯი	4	1000	12000	48000
13	კანტორის შიკრიკი	1	500	6000	6000
	სულ	23			312000

1920 წ. ივლისის 7-ს.

დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი ალ. დომთიაძე.

რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ვორდანია.

განკარგულენი

ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის მინისტრისა.

21 ივლისი, 1920 წ., № 221.

დანიშნულ იქნას დროებით სახელმწიფო ქალაქების დამზადებულ ექსპედიციის მოლარის თანაშემწის მოვალეობის აღმასრუ-

ლებლად ვასილ ანდრიას ძე მკვდელი ამ წლის 1 აგვისტოდან.

21 ივლისი, 1920 წ., № 222.

გუბრანებ ტფილისის საბაქოს გამგის თანაშემწის ვიქსლავ ნესტორის ძე ალშიბაიას საბაქოს ნაწილის უფროსის ბ. მ. მიქაძის ქ. ბათომიდან დაბრუნების გამო, დაუბრუნდეს თავის თანამდებობის აღსრულებას ამა 1920 წ. 19 ივლისიდან.

გ. ფინანსთა მინისტრის ნებართვით

1920 წ. ივლისის 24-ს გაიხსნა საბანკო კანტორა

ა. გ ა ვ ი ს ტ ი

რუსთაველის პროსპექტი № 20. სახელმწიფო თეატრის პირდაპირ. კანტორა აწარმოებს ყოველგვარ საბანკო ოპერაციებს, საპროცენტო ქალაქებს და სახლვარ გარეთ ვალიუტის ყიდვასა და გაყიდვას. 1923 1-1

21 ივლისი, 1920 წ., № 223.

ვინაიდან საბაქოს ნაწილის უფროსმა ბესარიონ მიხეილის ძე მიქაძემ შეასრულა ქ. ბათუმში ჩემი დავლება და დაბრუნდა იქიდან, ვაჯლებ მას, რათა დღეიდან, ე. ი. ამა 1920 წლის 19 ივლისიდან, შეუდგეს თავის თანამდებობის აღსრულებას.

ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის მინისტრის მოვალეობის აღმასრულებელი ს. ავალიანი.

ფოსტა-ტელეგრაფის სამმართველოს უფროსისა.

1 ივლისი, 1920 წ., № 30.

გამწესებულნი არიან: მოქალაქენი: ალექსანდრე კორძაბია და ნინო ცაგარეიშვილი კანცელარიის მოხელეებათ სამმართველოში; ყოფილი მოხელე ალექსანდრე ნარჩემაშვილი მეხუთე ხარისხის მოხელეთ რკინის გზის განყოფილებაში ტფილისის ს. დგურზე; ყოფილი ფოსტალიონი ალექსანდრე ჯიბაძე მეორე კატეგორიის ფოსტალიონათ შორაპნის განყოფილებაში; მოქალაქე მარიამ იაშვილი მეექვსე ხარისხის მოხელეთ გორში; კორძაბია და ნარჩემაშვილი 1 ივლისიდან, იაშვილი 3 ივლისიდან, ჯიბაძე 6 ივლისიდან და ცაგარეიშვილი 16 ივლისიდან 1920 წ.

დანიშნულნი არიან: ფასანაურის ფოსტალიონი დავით ოგბაძე შედამხდველათ დაბალი ჯამაგირისა—მღეთში; სამმართველოს კანცელარიის მოხელე ფრანცისკა მიხაილოვისა სამმართველოს მოანგარიშე მოხელეთ; მეექვსე ხარისხის ვალდებულების აღმასრულებელი ტფილისის კანტორისა თამარა კურტაშვილი რემინგტონისკრათ იმავე კანტორაში; მეხუთე ხარისხის მოხელეთ ტფილისის კანტორისა სამილ კოპალიანი და ახალსენაის მოსე ქადარია ფ-ტ. განყოფილების უფროსებათ: კოპალიანი—აკეთში, ქადარია—ზანაში; ფ-ტ. მოხელეები: დუშეთის მეექვსე ხარისხის კლ. მეტი ყურუა, სამტრედიის მეექვსე ხარისხის ოსებ კომბიძე და საშონ ევანია, ტფილისის ტელეგრაფის კანტორის: მე-2 ხარ. კონსტანტინე ჩოჩია, მესამე ხარ. ბესარიონ ლვინაშვილი, სიმონ შავლიფი და სიმონ მკვდელიშვილი, მეოთხე ხარ. ვასილ კაშაძე, ოსებ ვაბუხ ძე და მეხუთე ხარ. გერასიმე მალანია ფ-ტ. მოხელეებათ იმავე კანტორებში: ჩოჩია პირველი ხარისხით, ლვინაშვილი, შავლიფი და მკვდელიშვილი მეორე ხარისხით, კაშაძე და ვაბუხაძე მესამე ხარისხით, მალანია მეოთხე ხარისხით; ყურუა, კომბიძე და ევანია მეხუთე ხარისხით; უმცროსი მექანიკოსი ტფილისის ტელეგრაფის კანტორისა: ედუარდ იაკობოვი, სიმონ გუშჩინსკი და ალექსანდრე სენიფი უფროს მექანიკოსად იმავე დაწესებულებაში; უმცროსი მექანიკოსის ვალდებულების აღმასრულებელი ტფილისის ტელეგრაფის ქსელისა: ივანე სერბინი და თეოდანე პროკოპენკო უმცროს მექანიკოსად მალაი ჯამაგირით იმავე ქსელზე; უმცროსი მექანიკოსები დაბალი ჯამაგირისა ტფილისის ტელეგრაფის კანტორისა ნიკოლოზ ჩერნიშვილი და ევანტე დლონტი უმცროს მექანიკოსად მალაი ჯამაგირით იმავე კანტორაში; უმცროსი მექანიკოსის დაბალი ჯამაგირით, ვალდებულების აღმასრულებელი ტფილისის

კანტორისა არშაკ დიდზურაბოვი უმცროს მექანიკოსად დაბალი ჯამაგირით იმავე კანტორაში; გორის შედამხდველი ივანე აფციაური და ტფილისის ტელეგრაფის კანტორის შედამხდველები: მარმალოვიჩი, გომელაური და ჩიხაძე უმცროს მექანიკოსის თანამდებობის აღმასრულებლათ: აფციაური—გორში, მარმალოვიჩი, გომელაური და ჩიხაძე ტფილისის სამოქალაქო ტელეგრაფის ქსელზე. შედამხდველები დაბალი ჯამაგირისა ტფილისის საქალაქთაშორისო ქსელისა—დავით წიგნაძე, ბელაგორის—მოსე ევაზიძე, ლანჩხუთის—გრიგოლ ზოფერია, ქუთაისის—ნოე ქუთათელაძე, თელავის—პლატონ ვალიციკი; ტფილისის ტელეგრაფის ქსელის—იოვან ნიში, ტფილისის ტელეგრაფის კანტორის: სილიბისტრო ქელიძე, ოსებ არაბაშვილი, ალექსანდრე ტაბატაძე და ნიკოლოზ სობჩაკი შედამხდველებათ მალაი ჯამაგირით: წიგნაძე—საქალაქთაშორისო ტელეგრაფის ქსელზე; ევაზიძე—ბელაგორში, ზოფერია—ლანჩხუთში, ვალიციკი—თელავში, ქუთათელაძე—ქუთაისის სამოქალაქო ტელეგრაფის ქსელზე ნიში, ქელიძე, არაბაშვილი და ტაბატაძე ტფილისის სამოქალაქო ტელეგრაფის ქსელზე და სობჩაკი ტფილისის ცენტრალურ ტელეგრაფის კანტორაში; ოგბაძე 3 ივლისიდან, ყურუა, ჩოჩია, ლვინაშვილი, შავლიფი, მკვდელიშვილი, კაშაძე, ვაბუხაძე 6 ივლისიდან, დანარჩენნი 1920 წლის პირველ ივლისიდან.

გადუფინდნი არიან: უფროსი მექანიკოსები: სობჩაკის კანტორისა პლატონ კალანდარიშვილი, ტფილისის ტელეგრაფის კანტორისა გორის ვეშაპიძე, უმცროსი მექანიკოსი ტფილისის კანტორისა სერგო კარამურა, შედამხდველები მალაი ჯამაგირისა ტფილისის კანტორისა: ოსებ დემუროვი, ნიკიფორე ბარამიძე, შედამხდველები დაბალი ჯამაგირისა ტფილისის ტელეგრაფის ქსელისა აბესლომ ჩიტია და ფოთის კანტორის ივანე ცომაია და ფოსტალიონები: კიათურის—გიორგი რეკვაია, სურამის—აკაკი ჩხეკელი, გუდაუთის—ილია ჩიკვაძე, ბორჯომის—ივანე ტომაშვილი და ტფილისის ფოსტის კანტორის გიორგი ტაბაძე იმავე წოდებებით: კალანდარიშვილი, ვეშაპიძე, კარამურა, ბარამიძე და დემუროვი ტფილისის სამოქალაქო ტელეგრაფის ქსელზე. ჩიტია—აბაშაში, რეკვაია—გუდაუთში, ჩხეკელი—ბორჯომში—ჩიკვაძე—კიათურაში, ტომაშვილი—სურამში, ტაბაძე—ტფილისის რკინის გზის განყოფილებაში, ცომაია—ნაქალაქეში, ყველა 1920 წლის პირველ ივლისიდან, ხოლო რეკვაია, ჩხეკელი, ჩიკვაძე, ტომაშვილი და ტაბაძე თანახმად თხოვნებისა.

დანიშნენი არიან სამმართველოს შტატში მყოფი უმცროსი მექანიკოსის თანამდებობის აღმასრულებლათ ივანე კოლეიშვილი უმცროს მექანიკოსად მალაი ჯამაგირით იმავე სამმართველოში 1 ივლისიდან 1920 წლისა.

განათავსებულენი: მექანიკოსის ვალდებულების აღსრულებისაგან შედამხდველი ტფილისის ტელეგრაფის ქსელისა ვასილ ვალესტოვი 1920 წლის 1 ივლისიდან და ამავე რიცხვიდან ზემოაღნიშნულ თანამდებობის ჯამაგირის მიღების მოსაზრებით.

დაინჯინდნი არიან სამსახურიდან: გაგარის ფოსტალიონი პავლე ოლეინიკი, შედამხდველი დაბალი ჯამაგირისა ცაგარის განყოფილებისა იაკობ სუფოროვი და მესამე ხა-

რისხის მოხელე გავრის კანტონისა ანტონ სედაკი დანიშნულბისამებრ წასვლაზე უარის თქმისათვის: ოლინეიკი და სედაკი 1 ივნისიდან და სუფოროვი 6 ივნისიდან 1920 წლისა.

გამორიცხულია მოსამხარეთო სიიდან: დუშეთის კანტონის ზედამხედველი დაბალი ჯამაგირისა იოსებ შოთაშვილი ტფილისის ტელეფონის ქსელზე მეორე კატეგორიის მუშათა დანიშნვის გამო 1920 წლის ივნისის პირველიდან.

სამართლებრივი უფროსი მგელაძე.

დაგეგმვა

სამართლებრივი სახელმწიფო ბანკის გაგეგმვის წევრისა.

დამფუძნებელმა კრებამ ამა 1920 წლის ივლისის 20-ს სხდომაზე, საქართველოს სახელმწიფო ბანკის წესდების 31 მუხ. თანახმად, —დამატეცა ზემოხსენებული ბანკის გამგეობის მეორე წევრის თანამდებობაზე სამსონ დავითის ძე კილაძე.

დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი **ა. ლომთათიძე.**

არა ოფიციალური ბანკოვითა

მიწათ-მოქმ. სამინისტროში გავის ავადმყოფობა კახეთში.

ტფილისში დაბრუნდა სასოფლო მეურნეობისა და სახელმწიფო მამულების ინსპექტორი ეგოროვი, რომელმაც დაათვალიერა წინანდლისა თა მტკუნანის რაიონები. ეგოროვმა განაცხადა, ხშირი წვიმების გამო ამ რაიონების ვენახებში გავის ავადმყოფობა გავრცელდა. ავადმყოფობა უფრო გლეხებისა და კერძო მესაკუთრეთა ვენახებშია გავრცელებული. სახელმწიფო მამულები უკეთეს მდგომარეობაშია. თავის დროზე მკურნალებულ შომების გამო მათ ავადმყოფობა სულ არ ემჩნევა. კარგი ვენახებია ველისციხესა და კარდნახში.

მადნეული წყლების გამოკვლევა.

მიწათ-მოქმ. სამ. თხოვნით სამთო-სამართვ. მადნეული წყლების გამოსარკვევად კახეთში გაგზავნა ინჟ. და მკვლევარი დ. კონიუშვიტი. მასთან გაემგზავრა მიწ. მოქმ. სამინ. წარმომადგენლები. ამის შუამდგ. სამთო სამართვ. კომისიის მადნეული წყლების გამოსაკვლევად გაგზავნეს ბორჯომ-აბასთუმანსა და ახალციხე-ახალქალაქს.

დამფუძნებელი კრება

22 ივლისის სხდომა.

თავმჯდომარეობს **ა. ლომთათიძე.**

დეკრეტი სამონოპოლიო საქონლის მწარმოებელთათვის ახი მალიონი (10000000) მანეთის სესხის მიცემისა.

ბ. თევზაია (საბურჯეტო საფინანსო კომ.). ამ დეკრეტის თანახმად 100 მილ. მანეთი უნდა მიეცეს მთავრობას სამონოპოლიო საქონელზე მწარმოებელთათვის სესხის მისაცემათ. რამოდენიმე ათი ათასი ფუთი თამბაქო უკვე მთავრობა განკარგულებაში არის. ამასთანავე ყურადსაღებია, ის ფაქტი, რომ დაარსდა მეთამბაქოეთა კოოპერატივი და ამით სახელმწიფოს საშუალება ეძლევა პირდაპირი კავშირი დაიკვიროს მწარმოებელთან და ზოგიერთი ზედმეტი შუამავლები ჩამოიცილოს.

თამბაქოს ფასი დაეცა საერთაშორისო ბაზარზე, ეს მოხდა იმ მიზეზით, რომ ევროპაში საერთოდ ეცემა ფასები ყველა საქონელზე და ამასთანავე ნოვოროსიიდან დიდი ძალი საქონელი გაიქანა ბაზარზე მოხალისეებმა. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ ზოგიერთი წრეები ევროპაში იყენებენ ჩვენი მონოპოლიის წინააღმდეგ. რაც შეეხება თამბაქოს კულტურის სივრცეს, ის შემცირდა და ამის ერთი მიზეზთაგანი არის ფრონტის მდგომარეობა ვაგრაში. მეორეს მხრივ უცხოელებმა მიატოვეს წარმოება და განსაკუთრებით ბერძნები გადასახლდნენ სოხუმადან. უნდა მივხედოთ იქნას ყოველივე ზომა კულტურის ასაყვავებლად და ეს თანხა, რომელიც შედარებით მცირეა უნდა იქნეს გაღებული მწარმოებლებისათვის სესხის მისაცემად.

გ. ლომთათიძე (ს. რ.). მონოპოლიის წინააღმდეგი არ ვართ, მაგრამ იმდენი დეკრეტები სდებს ამ მონოპოლიის განხორციელებას, რომ არ შეგვიძლიან ამას ყურადღებით არ მოვეპყრათ. გატანილ იქნა უცხოეთის ბაზარზე თამბაქო, მაგრამ ყურადღება სრულიად არ მიაქცეს იმას, თუ სად რა-

ირი ხარისხის თამბაქოს მოთხოვნა იყო. მაგალითად ლონდონში წაიღეს დაბალი ღირსების თამბაქო იქ კი ამის მოთხოვნა არ არის, როტერდამში წაღებულ იქნა მაღალი ღირსების თამბაქო, პირქით საქონელი იყო დაბალი ხარისხის თამბაქოს წაღები იქ.

თამბაქოს მონოპოლიის განხორციელების საქმე ჩაბარებული აქვთ ისეთ პირებს, რომელთაც არავითარი წარმოდგენა არ აქვთ თამბაქოს ოპერაციებზე.

თამბაქოს კულტურის საქმე მიწათ-მოქმედების სამინისტროს ხელში უნდა იყოს, შემდეგ ორატორი აღნიშნავს, რომ თამბაქოს კულტურა ისე ეცემა, რომ თუ ამას სერიოზიული ყურადღება არ მიუქცია თამბაქოს წარმოება სრულიად განადგურდება.

ა.ლ. ასათიანი (ნ. დ.). მონოპოლიის გამოცხადების დროს ისეთი მდგომარეობა იყო, რომ ყველა მომხრე იყო მისი. იმ დროს ჩვენი ერის ხშირი დეკრეტით ხელში ვარდებოდა და მონოპოლიის გზით შესაძლებელი იყო ეროვნულ სიმდიდრის შეჩერება. მონოპოლია გავრცელებულ იქნა არა მარტო საგაოლო ბაზარზე, არამედ ადგილობრივად დამუშავებასაც შეეხებ; მონოპოლს მთელი ამ სამეურნეო დარგის გასახლმწიფოებრობა. შემდეგ ორატორი ეხება მთავრობის რწმუნებულის მოქმედებას, რომელიც იქცეოდა არა როგორც კანონის გამტარებელი, არამედ როგორც უპასუხისმგებლო პირი. თანახმად კანონისა სამონოპოლიო საქონელი უნდა ყოფილიყო აღწერილი, ყოველმა კი საქონელი ჩამოართვა პატრონთ და არც ანგარიშები გაუწერა ხალხს, პირქით ბევრი მწარმოებელთაგანი ცახეში ჩასვა. დეკრეტს არავინ არ ამხედრებია. აუჯანყდენ გადამეტებულ ზომებს. თამბაქო გაიგზავნა გემებით ევროპაში, მაგრამ იქ ისეთი მდგომარეობა შეიქმნა, რომ მისი გასაღება ძნელი შეიქნა. ევროპაში დიდი შიმშილობა იყო თამბაქოსი და თუ ჩვენ თამბაქოს ფასი არ აქვს იქ, ამის მიზეზი არა ომიდან დაბრუნება არის, არამედ ის რომ თამბაქო გაიგზავნა არეულად, იგი ხარისხებად არ იყო დაყოფილი, რასაც მთავარი მნიშვნელობა აქვს.

თამბაქოს წესიერი რეალიზაციით ჩვენ უნდა უზრუნველვყოთ თავი ხორბლით და შაქრით. თამბაქო თუ ნაკლები ითესება ეხლა, ამის მიზეზი არის ის, რომ მისი პატრონი ხელსაყრელ პირობებში ვერ ახდენს მის რეალიზაციას. საქონლა ყურადღება იქნას მიუქცეულ, რომ ეს უდიდესი დარგი ჩვენი მეურნეობისა არ შეიძირდეს.

გ. ჭავჭავაძე (მომარ. მინისტრის ამხანაგი) ბატონებო! დამფუძნებელ კრების წევრობა ბ.ნა ლორთქიფანიძემ და ა. ასათიანმა ისარგებლეს წარმოდგენილ დეკრეტით, რათა აღენიშნათ მთავრობის სამინისტროს მიერ დაშვებული ზოგიერთი დეკრეტები როგორც პირველი ისე მეორე აქტივებს რომ თამბაქოს მონოპოლიის გატარების საქმეს სათავეში უდგანან ამ საქმის სრულიად უცოდინარნი, უფიცი პირნი. ამ მიზეზით ერთის მხრით იღუპება თამბაქოს კულტურა ჩვენი მეორეს მხრივ კი დიდიუბა ჩვენი თამბაქოს საქმე ევროპის ბაზარზე. ეს რომ მართლა ასე იყოს, მაშინ აქ უნდა გველაპარაკა არა „ზოგიერთ დეკრეტებზე“ და ამ „დეკრეტების დაუყოვნებლივ გასწორებაზე, როგორც ეს განაცხადა ბ.ნა ლორთქიფანიძემ, არამედ ჩვენს წინ უფრო დიდი საკითხი დგებოდა: მთავრობის სამინისტროს დამლუბვე პოლიტიკის რადიკალურათ შეცვლა. მაგრამ საბედნიეროთ საქმე ასე ცუდად არ არის. ბ.ნა ლორთქიფანიძე აცხადებს რომ ის პირი, რომელიც ყოველთვის შედეგ დარჩა სოხუმში სამინისტროს რწმუნებულათ, სრულიად უფიცო თამბაქოს საქმეში, ეს არ არის მართალი სამინისტროს რწმუნებული ბ.ნა ცხაკაია, რომელსაც დამფუძნებელ კრების წევრი ლორთქიფანიძე გულისხმობდა, მხოლოდ განკარგულებელია. მას ყავს სპეციალისტები, რომლებიც საქმის პრაქტიკულად გამკეთებელი არიან. ბევრი თქვენგანი ალბათ კარგად იცნობს სოხუმელ გამოჩენილ მეთამბაქოევეს ბ.ნა გოკიელოვს: ეს უკანასკნელი სოხუმის ოლქის თამბაქოს პირველი ექსპორტიორია. ყველა დამეთანხმებით რომ ბ.ნა გოკიელოვი თამბაქოს საქმის დიდი მცოდნეა. აი სწორედ ეს გოკიელოვი გვყავს მოწვეული სხვა სპეციალისტებთან ერთად, გოკიელოვი უფლის და პატრონობს ჩვენს თამბაქოს. აქედან ნათლად ჩანს, რომ თამბაქოს მონოპოლიის საქმე უფიცოების ხელში არ ყოფილა. აქ ამტკიცებენ რომ თამბაქოს კულტურა იღუპებოა. თურმე უყურადღებოთ ყოფილა მიტოვებული საცდელი მინდორი, სადგური და სხვა.

არც ეს არის მართალი. როგორც მომარ-

გების სამინისტრო, ისე მიწათ-მოქმედებისა და ჯეროვან ყურადღებასაც აქცევენ თამბაქოს კულტურას. მიწათ-მოქმედების სამინისტრო თავის მხრივ ყოველივე ზომებს იღებს, რაც კი მისგან არის დამოკიდებული, აქეთებს კიდევ თამბაქოს, კულტურის გასავრცელებლად და განსავითარებლად. ჩვენ გისაყვარებებინებინ, რომ თამბაქოს ჭა ვაუჩნდა. მაგრამ ნუთუ ამაში მომარაგების სამინისტროს მიუძღვის ბრალი? თქვენ მოვეხსენებთ, რომ თამბაქოს პალტაკებით მიიღარა კუბა, სოხუმიზე უფინ გაუჩნდა თამბაქოს ჭა და დიდი ზარალიც მიაცენა. მაგრამ იქაც ხომ ჩვენი მთავრობა და მომარაგების სამინისტრო არ ყოფილა. სოხუმის საწყობი იტევს სულ 300.000 ფუთამდე თამბაქოს, ხოლო მომარაგების გამო სოხუმში თითქმის ერთი მილიონ ფუთამდე თამბაქო დაგროვდა. ამდენი თამბაქოსათვის კი არ მოიძებნება შესაფერი საწყობები: ამის გამო ზედმეტი თამბაქოს ნაწილი ძველ საწყობს მოუმატეს, ნაწილიც შეუფერებელ საწყობებში მოათავეს და აი სწოდეთ ამ მიზეზით გაუჩნდა თამბაქოს ავადმყოფობა. მიწათ-მოქმედების სამინისტრო უკვე შეუდგა ამ ავადმყოფობის შესწავლას. ზოგი საბრძოლველი ნაბიჯიც გადადგა და იმედი გვაქვს რომ ზომები მიზანს მიაღწევინ.

ბ.ნა ასათიანმა დღეს აქ გაიმეორა ის ბრალდებები, რომელნიც ამ რამდენიმე თვის წინათ წამოაყენა ვეშაპელმა შეკითხვის სახით. შეკითხვის გარჩევის დროს მე ამ ტრიბუნიდან უპასუხე შეკითხველს ყველა წამოყენებულ ბრალდებებზე და დამფუძნებელ კრებამაც დამაკმაყოფილებლად იცნო ჩემი პასუხი. მე ზედმეტათ მიმჩნია ერთხელ გამოთქმულ ბრალდებებზე ზედმეტი პარატივი და ამიტომ არას ვიტყვი მათ შესახებ, მაგრამ არ შემიძლია უპასუხოთ დავტოვო ის ახალი ბრალდება, რომელიც დღეს წამოაწინეს აქ.

ორივე ორატორი მომარაგების სამინისტროს ამტყუნებს იმაში, რომ ევროპის ბაზარზე თამბაქოს ფასი დაეცა. მომხსენებელმა თეზისად სისწორით აღნიშნა თამბაქოს ფასების დაცემის მიზეზები. რა თქმა უნდა, ბაზრის ფასებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს თამბაქოს სპეციფიკაციას. მის ხარისხებად წესიერად დანაწილებას, მნიშვნელობა აქვს აგრეთვე ბაზრის შერჩევასაც, მართალია ისიც რომ თამბაქოები, რომელიც საქართველოდან გაიგზავნა არ აკმაყოფილებდა ზევით აღნიშნულ მოთხოვნებებს, მაგრამ ისიც მართალია, რომ ეს არ არის თამბაქოზე ფასის დაცემის უმთავრესი მიზეზი. ფასები დაეცა არა მარტო საქართველოდან გაგზავნილ თამბაქოზე, არამედ საერთოდ ყველა ქვეყნის თამბაქოზე. ამის უმთავრესი მიზეზი ის არის, რომ ევროპის ბაზარზე დიდი ძალი თამბაქო მოზიდეს სხვა და სხვა ქვეყნებიდან. გუშინ მივიღეთ ბარათი ჩვენ ფინანსთა მინისტრ კანდელაკისაგან: უკანასკნელი გვწერს: „თამბაქოს ფასები ძალიან დაცემულია, რადგან ბაზარს სავსეა თამბაქო“. განსაკუთრებით ბევრია ყირიმის თამბაქო“. მოხალისეთა ჯარების გაინადგურების შემდეგ დამარცხებულმა გენერლებმა ყირიმში დაიტაცეს თამბაქო და გაეშურენ ევროპისაკენ. გადმოგვცემს, რომ მარტო გენერალმა შკურომ ორასი ათასი ფუთი თამბაქო წაიღო. ამას გარდა თამბაქო მიდის ევროპაში მაკედონიდან, ოსმალეთიდან და მრავალი სხვა ადგილებიდან. ამასთანავე აღსანიშნავია ისიც რომ წინათ ინგლისში სრულიად აკრძალულ იყო თამბაქოს თესვა. 1917 თუ 1918 წელში ინგლისმა ნება დართო თამბაქოს კულტურის წარმოების თავის მოქალაქეთ: ამანარათ ინგლისის თავისი თამბაქოც აქვს თავის მოთხოვნილების ერთი ნაწილის დასაკმაყოფილებლათ, აქედან თქვენ ხედავთ, რომ ევროპა მარტო ჩვენი თამბაქოს ამარა არ ყოფილა დარჩენილი. ამგვარათ თამბაქოს ფასები დასცა არა იმან, რომ საქართველოდან გატანილი თამბაქო არ იყო შესაფერისათ შერჩეული და კარგად მოვლილი, არამედ იმან, რომ ევროპის ბაზარზე თამბაქოს მიწოდებამ ბევრათ გადააჭარბა მის მოთხოვნილებას, მხედველობაში მისაღებია აგრეთვე ისიც, რომ ევროპაში ამ ბოლო თვეებში დაეცა არა მარტო თამბაქოს ფასები, არამედ ყოველნაირი საქონლის—როგორც ნედლი მასალის, აგრეთვე ფაბრიკატებისა: ეს იმას ნიშნავს რომ ევროპა დასადა ნორმალურ კალაპოტის ჩადგომის გზას.

აი, ბატონებო, ნამდვილი მიზეზები თამბაქოს ფასების დაცემისა და არა ის, რაც მოგახსენათ დამფუძნებელ კრების წევრებმა ლორთქიფანიძემ და ასათიანმა, ამასთანავე ისიც უნდა აღვნიშნოთ, რომ მომარაგების

სამინისტროს არც ისე ბევრი თამბაქო გაუტანია, რომ ბაზარი გაეფუჭებია. მომარაგების სამინისტრომ ერთი პარტია თამბაქო გაიტანა „კოსმოსთან“ ერთად, „კოსმოსიდან“ თქვენც მოვეხსენებთ, დაბალი საქონელი მივიღეთ ნისიათ და თამბაქოც ამ მიღებულ საქონლის უზრუნველსაყოფათ გავგზავნეთ; მაგრამ, როდესაც ცნობა მივიღეთ, რომ ამ ფორმის მდგომარეობა შეირყა, ჩვენ გატანილი თამბაქო ფორმას შევანსენით (სრულ საკუთრებათ) ჩვენ სრულიად მივიღეთ ამ ფორმიდან, რაც გვერგებოდა მეორე პარტია—2500) ფუთი გავატანეთ ავეგერინოსთან ერთად, რომ სამაგიერო ფქვილი შეგვიძინა და შემოგვეტანა მესამე პარტია—31000 ფუთი ეხლ იგზავნება, ეგ უკანასკნელი ჩვენ ბანკს გვაქვს დაგირავებული; ფუთხედ ორი გირვანქა სტერლინგი უკვე გვაქვს მიღებული და იძულებული ვართ ბანკის მოთხოვნით გავიტანოთ.

აქვე უნდა დავუმატო შემდეგი: ყველა ჩვენ მიერ გატანილი თამბაქო ხარისხებით დანაწილებული და გასაჩანთ დამზადებული იყო იმ „სკუპშიკების“ მიერ, რომლებიც ბ. ასათიანს დიდ სპეციალისტებათ მიანია და რომლებსაც იგი ხშირათ იცავს ამ ტრიბუნიდან, აშკარაა, რომ აქ არაფერ შეუშია სამინისტროს მოხსილვების უფიციან.

მე ვფიქრობ, რომ ყველა ზემოხსენებულს შემდეგ ნათლათ უნდა სჩანდეს უსაფუძვლობა იმ „დეფექტების“ და საყვედურების, რომლებიც ამ ტრიბუნიდან წარმოთქვა მომარაგების სამინისტროს მისამართით. მე სრულიად არ მინდა ვსთქვა, რომ მომარაგების სამინისტროს მოღვაწეობაში არავითარი დეფექტი არ იყოს. რა თქმა უნდა, არის ზოგიერთი დეფექტები, მაგრამ განა შეიძლება ისე გააკეთო დიდი და ახალი საქმე, რომ არც ერთ დეფექტს ადვილი არ ექნეს? მე ვფიქრობ, რომ ეგ შეუძლებელია. მონოპოლია ჩვენში ახალი საქმეა და მისი ცხოვრებაში გატარება მოითხოვს, როგორც დიდ ენერჯისა და საქმის ცოდნას, ისე დიდ თანხას დღევანდელი დეკრეტით გამოთხოვილი თანხა ალცალებლათ საქონლა მონოპოლიის ცხოვრებაში გასატარებლათ და მე დარწმუნებული ვარ, რომ თქვენ მიიღებთ ამ დეკრეტს.

(დასასრული ხვალ).

სამთო საგარეო უფროსი

ტფილისში დასავლეთ ევროპიდან წამოვიდნენ იტალიისა და ბელგიის მსხვილ სამრეწველო ფირმათა წარმომადგენლები—ფრანსუა როდრიგერი—იტალიის სამთო ინჟინერი. მათ ივლ. 22 ინახულეს სამთო მადნო სამართვ. უფროსი ინჟ. ყიფშიძე, იტალიისა და ბელგიის მრეწველთა წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ისინი მეტად დაინტერესებულნი არიან საქართველოს მადნეულობით და უმთავრესად ქვა ნახშირისა და სპილენძის მადნეულობით და ნავთის წყაროებით. მათ განაცხადეს, რომ ისინი არიან წარმომადგენელი მეტად დიდ ფინანსიურ და სამრეწველო დაწესებულებათა და რომ მათ შეუძლიათ ხელშეკრულების დადება. სამთო-მადნო სამართვ. უფროსმა ვააცნო მათ რესპუბლიკის კანონები მადნეულობის, მისი ნაციონალიზაციის და მუშათა საკითხის შესახებ. მადნეულობის შესახებ ინჟ. ყიფშიძემ საერთოდ დაახასიათა რესპუბლიკის ადგილები, სადაც არის ნახშირი, სპილენძი. ნავთი და სავ. სამთამადნო განყოფ. უფროსის განცხადებამ მეტად კარგი შთაბეჭდილება დასტოვა როდრიგერსა და როდრიგეზე.

სახ.ნ.ჯაღო ზედამხედველობა.

სამთო-მადნო სამართვლოში აღძრულია საკითხი მთელ საქართველოში და აგრეთვე ბათომში სასინჯალო ზედამხედველობის გაძლიერების შესახებ. ამის გამო სასამართლო აველომ მიხედრო უწყების წინაშე აღძრა შუამდგომლობა სპეციალსტ მსინჯავთა სამხედრო სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ.

გიგარტვა საერთაშორისო პროფ.ს. კავ. გიურუსადი

ორი წელიწადი გავიდა მას აქეთ, რაც საქართველო რუსეთის ჩამოშორდა. ეს ისტორიული ფაქტი არ აიხსნება ჩვენი ქვეყნის ვიწრო ეროვნული მისწრაფებით. საქართველოს მუშათა კლასი ყოველთვის შორს იყო ამისთანა მისწრაფებისაგან. ის იღვრა საერთაშორისო დროშის ქვეშ, რუსეთის განაპირა ერებმა რევოლუციის პირველ დღეებშივე დაიწყეს ბრძოლა გამოკალკევისათვის. საქართველო შეადგენდა იმ დროს ერ-

თადეროთ გამონაკლისს. ის არ ფიქრობდა რევოლუციონური რუსეთისგან გამოყოფის. ეს გამოყოფა აუცილებელი შეიქნა ჩვენთვის ზრეტ-ლიტოვსკი ხელმოწერილი ზავის შემდეგ. რუსეთის ჯარი ამ ზავის ძალით იარაღს ჰყრიდა, სამშობლოში ბრუნდებოდა. ამიერკავკასიის ფრონტი იცლებოდა და განმარტოებული საქართველო ოსმალეთის იმპერიის ლისტების წინაშე თავის ამარად რჩებოდა. ის თითონ უნდა გამოსულიყო ბრძოლის ველებზე თავისი ფიზიკური არსებობისათვის. ჩვენი დამოუკიდებლობა მოხდა ჩვენი სურვილის დამოუკიდებლობა. ამ ფაქტის წინ ჩვენ დავყავყავნა მაშინდელმა რუსეთის მთავრობამ, მისმა დამარტველებმა სახელმწიფოებრივმა პოლიტიკამ.

რუსეთთან დაბრუნება აღარ შეეძლო საქართველოს მაშინ, როდესაც რუსეთი მიადგა საშინელ ანარქიის უფსკრულს. როგორც რუსეთის ნაწილი, ჩვენ ვერ ავტოვებდით იმ სამოქალაქო ომს, რომელმაც ნანგრევებად გადააქცია ის დიდი ქვეყანა და ამ ნანგრევებში ჩაიტანა რევოლუციური შენაძნებთა-ვისუფლებანი. ამ შენაძნების გადასარჩენათ, ერის და მუშათა კლასის თავდასაცველათ ჩვენ უნდა დავრჩენილიყავით ნეიტრალურ ასპარეზზე. არ უნდა მოვქეულიყავით არც ერთ მემოარ ბანაკში. ეს კი შესაძლებელი გახდა მხოლოდ რუსეთის საზღვრებს გარეშე.

ეროვნული დროშა იმპერია საქართველოში მუშათა კლასის, მუშათა დემოკრატიის ხელით. მუშათა კლასი უდგას სათავეში იმ დიდ საქმეს, რომელსაც მოითხოვს დამოუკიდებელი სახელმწიფოს არსებობა. ეროვნული დამოუკიდებლობა არ ყოფილა და არ არის ჩვენთვის თვით მიზანი. ამ მიზანისთვის ჩვენ არ შეგვიწირავს არც ერთი სოციალისტური, არც ერთი დემოკრატიული პრინციპი. პირიქით, თანამედროვე პირობებში ეს იყო საუკეთესო იარაღი, რომელითაც ჩვენ ვსარგებლობდით ამ პრინციპების გასამტკიცებლათ.

ეროვნული დამოუკიდებლობის ფარგლებში ჩვენ ვქმნით საერთაშორისო სოციალიზმის ეკონომიურ პოლიტიკურ პირობებს. მუშათა კლასის წარმომადგენლები შეადგენენ დიდ უმრავლესობას საყოველთაო პირდაპირი, თანასწორი და ფარული კენჭისყრით. დამოუკიდებელ კრებაში 130 წევრია და ამ რიცხვიდან 10 ადგილი ეკუთვნის გლეხობის დეპუტატებს.

ამ დამოუკიდებელ კრებასთან და სოციალ-დემოკრატიულ პარტიასთან თანამშრომლობით საქართველოს მუშათა კლასი ატარებს საზოგადოებრივ რეფორმებს სოციალისტური წესწყობილების დასამყარებლათ. უმამულო და მცირე მამულთან გლეხებს გადაეცათ მსხვილი მესაკუთრებისაგან ჩამორთმეული მიწები. დემოკრატიული სახელმწიფოს ხელში გადავიდა ტყეები და მთამადნეულობა, რკინის გზები მსხვილი მამულები, სამკურნალო წყლები სხვა. ამავე მიზნით ეწყობა სახელმწიფოს, ქალაქთა, ერობათა, თემთა და კოოპერატივთა მიერ ახალ-ახალი საწარმოო დარგები. კერძო ინიციატივას კი ასპარეზი ეძლევა იმდენათ, რამდენათაც ის ემსახურება საზოგადო მეთურნიობის აღორძინებას.

მუშათა კლასი პროფესიონალური კავშირების ხელმძღვანელობით ერთმანეთს უთანხმებს კლასობრივ და სახელმწიფოებრივ ინტერესებს, ხელს უწყობს შრომის ნაყოფიერების ზრდას და საწარმოო ძალების განვითარებას. პროფეს. კავშირების აქტიური მონაწილეობით ექმნება შრომის პირობების გასაუმჯობესებელი ახალი კანონმდებლობა. იგივე მუშათა ორგანიზაციები მონაწილეობას იღებენ იმ ზედამხედველობაში, რომელიც საქართველოში კანონმდებლობის სინამდვილეში გასატარებლათ. ნორმალურ სამუშაო დღით ჩვენი კონსტიტუციის ძალით უკვე აღიარებულია 8 და კვირაში 42 საათი.

საქართველოში განხორციელებულია მუშათა კლასის დიქტატურა და ამ დიქტატურას სარჩელათ უდგეს თავიდან ბოლომდის გატარებული დემოკრატიზმი. უხალხო, ხალხის წინაშე უპასუხისმგებლო ჩვენში არ კითხვება არაფერი. აქ სავსებით დაცულია სიტყვის, ბეჭდვის, კრების, კავშირების თავისუფლება, სრული მოქალაქეობრივი თავისუფლებით ვერ სარგებლობენ მარტო ძველი, თვითმპყრობელ რუსეთის მოტრფილე ჯგუფები და ყოველივე გავლენას მოკლებული ბოლშევიკური პარტია. ამ პარტიის ხელმძღვანელები სრულიად არ უწყვენ ანგარიშს რუსეთ-ადრბეიჯანთან ჩამოგდებულ ზავს და შეურიგებლად უყურებენ საქართველოს დამოუკიდებლობას, თემცა დასავლეთ ევროპის ქვეყნებმა და საბჭო-

თა რუსეთმაც იცნეს ფაქტიურათ ეს დამოუკიდებლობა.

ადგილობრივი ბოლშევიკები საზავო ხელშეკრულებას აღიარებენ მხოლოდ ქალაქებში, საქმით კი ამზადებენ ისევ სამოქალაქო ომს და სისხლის ღვრას. თავისი გაზრდების ფურცლებზე ისინი ათავსებენ განგებ შეთხზულ ცნობებს. ქმნიან საქართველოს რესპუბლიკის გარშემო მტრულ განწყობილებას.

ბოლშევიკების ამნაირი საქმიანობაში მთავარი ალავი უქ რავს პროვოკაციას. ივნისის დამლევის, მაგალითად ბაქოს კომუნისტურ გაზეთში მოთავსებული იყო მოგონილი დეპეშა, რომლისგანაც სჩანდა, რომ ვითომ ტფილისში 27 მაისს მოხდა მუშათა მიტინგი და ვითომ რესპუბლიკის ჯარი შინაგან საქმეთა მინისტრის განკარგულებით, ტყვიით შეხვდა ამ მიტინგს.

(გაგრძელება ხვალ).

უცხოეთი

(საინფორმაციო ბიუროს ცნობები)

ხალხთა ლიგის მოწოდება

ხალხთა ლიგამ ყველა მთავრობას მოწოდებით მიმართა, მიიღო ყოველგვარი, ზომები ტიფის საწინააღმდეგეთ საბრძოლველად განსაკუთრებით პოლონეთში და მის მოსაზღვრე ქვეყნებში.

ამერიკა და რუსეთი

„დეილი-ექსპრესი“ იტყობინება, რომ თანხმად ნიუ-იორკიდან მოსულ უკანასკნელ ცნობებისა მოსკოვის მთავრობის წარმომადგენლებმა კანადას დიდძალი რკინის გზის მასალები შეუკრთა. კანადის მთავრობამ ნება დაართო ამ მასალების გატანისა შეუზღუდავად მაგრამ თავის თავზე იგი არავითარ პასუხის მგებლობას არ ღებულობს.

ხალხთა ლიგის საბჭოს დაარსება

„დეილი ტელეგრაფი“ ხალხთა ლიგის საბჭოს დაარსების შესახებ იუწყება: საბჭოს თავმჯდომარედ არჩეულია პალფური, საბჭოს წევრებათ: ლორდ კერზონი, შამპერდენი, ფიშერი და სხ.

ჩიჩერინი და მუსტაფა ქემალი

„ჟურნალ დეიბა“ იუწყება: ჩიჩერინმა მუსტაფა ქემალს მიმართა ნოტიო, რომელშიაც წინადადებას აძლევს მას, რომ მან უკნო იმპერიალიზმს, რომელიც ოსმალეთსა და რუსეთს ემუქრება, სასტიკი წინააღმდეგობა გაუწიოს. იგავე გაზეთი იტყობინება, რომ რუსეთსა და ქემალისტებს შორის სავაჭრო დამოკიდებულება თანდათან ნორმალურ ხასიათს იღებს.

ხელშეკრულება ფულის შესახებ

„ჟურნალ ოფიციელი“ იუწყება, რომ საფრანგეთს, ბელგიას, შვეიცარიას, იტალიას და საბერძნეთს შორის დადებულია ხელშეკრულება ფულის შესახებ.

საფრანგეთში

გარეშე საქმეთა სამინისტროში თათბირი შესდგა მესამე რესპუბლიკის 50 წლის თავის აღსანიშნავად დღესასწაულის პრაგრამის შესამუშევრლად. ამ დღისათვის სხვათა შორის დანიშნულია პანთეონში გამბეტის გულის გადასვენება.

ინგლისი და საბჭოთა რუსეთი.

„ტაიმსი“ ბეჭდავს ცნობებს სტოკჰოლმის კორესპონდენტისას, რომელსაც შემთხვევა ჰქონია ესაუბრა ბრიტანეთის დელეგაციის ორ წევრთან, რომლებმაც რუსეთი ინახულეს. დელეგაციის მესამე წევრი კლიფორდ ალენი ავით გხდა და რველის საავადმყოფოში დარჩა. დელეგაციის ორივე წევრმა—გესტმა და სნოულენმა—განაცხადა, რომ ისინი ჯერჯერობით თავს იკავებენ თავის მოგზაურობის შესახებ ვიცე ინფორმის მოცემაზე და საერთო ხასიათის ცნობების მოწოდებით დაკმაყოფილებიან. მათ ისეთი შთაბეჭდილება გამოიტანეს, რომ საბჭოთა რუსეთის მთავრობა არ აძლევდა მათ საშუალებას ხალხთან თავისუფლათ მისულიყვნენ. კორესპონდენტის შენიშვნაზე, რომ ეს მაინც და მაინც არ ამტკიცებს საბჭოთა მთავრობის მიერ თავისუფლების პრინციპის დაცვას—გესტმა სიცილით უნასუხა. სხვათა შორის ქალბატონმა სნოულენმა განაცხადა, რომ საბჭოთა მთავრობას ყველაზე მეტად არ ესიამოვნება მისი განცხადება, რომ ბოლშევიზმს არავითარი შანსები არ აქვს იმასა, რომ იგი ინგლისში გავრცელდება. ბოლშევიკებს მით უფრო არ ესიამოვნებათ ჩემი განცხადება, რომ იმათ ჩაავონეს ხალხს, თითქმის მთელ ქვეყანაზე, და განსაკუთრებით კი ბრიტანეთის მუშათა შორის, ბოლშევიზმი გიგანტურ ნაბიჯებით გრ-

ცელდებოდეს. ქალბატონ სნოულენმა დაუმატა, რომ იგი იმ რწმუნით ბრუნდება, რომ ინგლისი ბოლშევიკებისგან ვერაფერს ისწავლის. ინგლისი—ეს კონსერვატიული ქვეყანა—უფრო ახლოა სოციალიზთან, ვიდრე ბოლშევიკური რუსეთი. ბოლშევიკებს ხელს უწყობს ომი. რომ ხვალ ზავი გამოცხადდეს, ბოლშევიკების წინააღმდეგ საერთო რეაქცია დაიწყება და საბჭოები იძულებული იქნებიან ან წაიღონ, ან ძირიანად შესცვლონ თავისი პოლიტიკა. გესტი ამოწმებს, რომ ხალხი ბოლშევიკებს უკვე აღარ ენდობა. მაგრამ ამასთანავე წითელი არმია კარგათ არის მოწყობილი, და ქრებშიაც კარგი წესრიგია ტერიორიის, პოლიციისა და შპინაჟის მეობებით.

ანტიბოლშევიკური ელემენტები

„მატენს“ კონგოდან გამოგზავნილი გერმანულ გაზეთ „ბერლინერ ტინდეს“ კორესპონდენტის დეპეშა მოყავს: იმ სენსაციურ ხმების გამო, თითქმის კენიგსბერგის ახლოს თავს იყრდეს ახლი ანტი-ბოლშევიკური ძალები, შეგვიძლია შემდეგი გაუწყუთ: „ამ ანტიბოლშევიკურ მოძრაობის სათავეში სდგას ყოფილი დროებითი მთავრობის სამხედრო მინისტრი ა. გუჩკოვი, რომელმაც შესძლო ევროპაში დიდძალი თანხის შეკრება ანტი-ბოლშევიკურ ჯარების შესაქმნელად. ამ ქამად ამ ჯარში 63,000 კაცი ითვლება. ჯარი უზრუნველყოფილია სამხედრო მასალითა და ტანისამოსით ეს ჯარი უმთავრესად ბერმონტის დაშლილ არმიისაგან არის შემდგარი. თანხმად შემუშავებულ გეგმისა გუჩკოვის ჯარმა ლიტვისა და ლატვიის მხრით უნდა გაილაშქროს შემოდგომამდე.“

ახალი აზებები

ზეთის სამრეწველოები. სავაჭრო სამრეწველო პალატაში წარადგინეს მოსხენება ზეთის სამრეწველოების შესახებ. მოხსენებაში აღნიშნულია, რომ ზეთის სამრეწველოები აქამდის უცხოეთიდან შემოტანილ ნედლ მასალას ხმარობდნენ. ესლა კი ეს სამრეწველოები მოწყვეტილია ამ წყაროს და ამიტომ საჭიროა რესპუბლიკის საზღვრებში მოვიყვანოთ ნედლი მასალა და გადავსცეთ სამრეწველოებს, რომლითაც წელიწადში რამდენიმე მილიონი ფუთი ზეთის გაკეთება შეუძლია.

სახურსათო ხაჭაპები. ქალაქის თვითმართველობის სასურსათო განყოფილებამ გადასწყვიტა პურის გაყიდვის ნება დაართოს მხოლოდ ფურნებს, საკანდიტროებს და გასტრონომიულ მაღაზიებს ეს გადაწყვეტილება იმით არის გამოწვეული, რომ აქამდის ვაჭრობა შინაურ და-წესებულებებში ხდებოდა. ქალ. თვითმართველობის სასურსათო განყოფილებით გადაწყვეტებას სალდათის ბაზარზე დღის 1 საათამდე ვაჭრობა ეკრძალებათ. ქალ. საბჭოთა დამატკიცებლობის ხაზზე გირავანქა ხაზი უნდა გაიყუროს 8 მან.

საფრანგეთ-საქართველოს სავაჭრო პალატის წარმომადგენელი კემულარია იუწყება, რომ პალატა ამ დღებში შეუდგება თვის მუშაობას. პალატა მოთავსებულია ვოლგაკამის ბანკის შენობაში, ლორის-მელიქიოვის ქუჩაზე.

მატარებელი მიწავლა. განკარგულება გაიკა მატარებელთა მოზოსვლაზე ზედამხედველობის გაძლიერების შესახებ.

საქონლად აღარატი. შრომის ბიუროსთან არსდება საკონტროლო აპარატი, რომელიც თვალყურს ადევნებს მუშებისა და მოსამსახურეების სამსახურში მიღების შესახებ დადგენილ წესებს.

ინვრტი 1 დან ივლისის 1-მდე შრომის ბიუროში მისულა 27.295 უმუშევარი, წარსულ ნახევარ წლის ინვრტითან შედარებით ბიუროს მოქმედება მეტად გაძლიერებულია. ამ ნახევარ წელში შრომის ბიუროსათვის 44.315-ით მეტ პირს მიუპართავს, ვიდრე წარსულ ნახევარში.

სახურსათო დაზარება ქალაქებს. ივლ. 21 შინ. საქმეთა სამინისტროში დ. კიკინაძის თავმჯდომარეობით მოხდა თათბირი ქალაქთა შორის დამოუკიდებელი კრების მიერ გაღებულ 20 მალიონი მანეთის განაწილების შესახებ. თათბირს დაესწრნენ მოზარეების სამინისტროს, ქალაქთა კავში. მთავარი კომიტეტისა და ქალაქთა და საერობო თვითმართველობათა წარმომადგენლები. თათბირმა საერთოდ მოიწონა ქალაქთა კავშირის მიერ წარმოდგენილი პროექტი დაზარების განაწილებისა, მხოლოდ შიგ შეიტანა ცოტადენი ცვლილება, მაგალითად: ქუთაისისათვის გადასდგეს 312 მილიონი მანეთი, გორისათვის 1.250.000 მან., დუშეთს ახალციხეს, ონს, ზესტაფონს და ოზურგეთს

მისცეს თითო მილიონი და ქ. რედუტ-კალეს 21/2 მილ. მანეთი.

გაზეთ „გაზეთის“ დაზარება. შინაგან საქმეთა მინისტრის განკარგულებით დაზარულ იქნა გაზეთი „გაზეთის“ № 90 დაბეჭდილი მოწინავე წერილისათვის, რომლით შეურაცყოფა ეყენება საქართველოს რესპუბლიკისათვის კეთილ მუშობლურ განწყობილებაში მყოფ საბჭოთა რუსეთის სარწმომადგენელს საქართველოში.

უნივერსიტეტის ხაშკითხველი. უნივერსიტეტის გამგეობას მიღებული აქვს ზომება, რომ შემოდგომისათვის უნივერსიტეტის სამკათხველო განხსნას. ამ ქმით სამკითხველოში 100.000 ტომი წაგნი ითვლება. საზღვარ გარეთიდან სპეციალურ წიგნების მისაღებათ ზომებია მიღებული.

მუშათა ორგანიზაციები ქუთაისში. შრომის სამინისტრომ მთავრობის წინაშე შეამდგომლობა აღძრა მუშათა ორგანიზაციების საქაროებისათვის რეინაშვილის უძრავ ქონების გადაცემის შესახებ.

მთავრობის თავმჯდომარის ნ. ჟორდანის გამგზავნება. (საქ. კორესპ.) კვირას, ივლისის 18, ბორჯომში წავიდა მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია. მატარებლის მოსვლისას საღვრზე საპატო ყარალი ჩამწყვირდა. მთავრობის თავმჯდომარეს შეხედნენ: ქალაქის თავი ვ. ლლონტა, ახალციხის სამაზრო ერობის თავმჯდომარე ნიკოლაიშვილი, და დიდძალი საზოგადოება. ბორჯომიდან ნ. ჟორდანია აბასთუმანში გაემგზავრა. გზებში ადგილობრივმა მხოვრებლებმა გირლიანდებითა და ეროვნულ დროშებით შემკული თაღები მოაწყვეს. ნ. ჟორდანის სოფლებში პურ მარლით ხედებოდნენ. ახალციხეში მთავრობის თავმჯდომარეს წარუდგა ადგილობრივ მცხოვრებ მუსულმანთა დელეგაცია, რომელთაგანც ნ. ჟორდანის ხანგრძლივი საღბარი ჰქონდა. დელეგაციამ მას მადლობა გადაუხადა, და განუცხადა, რომ სახელმწიფო და საზოგადო ადგილობრივი ორგანოები მცხოვრებთა მოთხოვნილებებს ყურადღებით ეპყრობიან. ნ. ჟორდანის ხალხი პურ-მარლით შეხვდა. აბასთუმანში ნ. ჟორდანის მოსვლის გამო ყველა ქა და სახლი ყვავილებით და მწვანეულობით შეამკეს.

პოლიტექნიკური ხაწავლებელი იღებს თხოვნებს მექანიურ, წმინდა მექანიურ და ელექტრო-მექანიურ და სამშენებლო—გზათა სამშენებლო და სახეობო-მოძღვრო განყოფილებებზე. თხოვნასთან ერთად წარმოდგენილი უნდა იქნეს: 1) 4 კლასის ატესტატი, 2) მეტრიკული მოწმობა, 3) მოწმობა სამხედრო ბეგარისთან დამოკიდებულების შესახებ. ტფილისი, დიდი მთავრის ქუჩა, № 70.

სავაჭრო პალატა ბათომში. ბათომში მყოფ ვაჭარ-მრეწველთა კლასის წარმომადგენლებმა საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლებს შეამდგომლობით მიმართეს ბათომში სავაჭრო პალატის გახსნის შესახებ. ამ შეამავლობას ასაბუთებენ მით, რომ სავაჭრო პალატის დაარსება ბათომში საქონლის შემოტანას და გატანას მოაწესრიგებს. ეს შეამდგომლობა განსახილველად სათანადო სამინისტროებს გადაეცა.

სახელმწიფო უნივერსიტეტი. სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამგეობამ უნივერსიტეტში შესვლის შესახებ სავალდებულო დიდგენილებანი გამოსცა. მიღებული სტუდენტები ვალდებულნი არიან შემოდგომის სემესტრის 15 ოქტომბრამდის და გაზაფხულის სემესტრის 15 თებერვლამდის შეიტანონ სწავლის ფული. ყველა სტუდენტი პირველ ნოემბრამდის ვალდებულია სალექციო წიგნაკში ჩაწეროს ის სავალდებულო საგნები, რომლებსაც იგი ისმენს, თუ ეს სავალდებულო საგნები აღნიშნულ დროში და სალექციო წიგნაკში არ იქნება ჩაწერილი, სტუდენტს სემესტრი არ ჩაეთვლება. გამოცდების ჩაბრება შეიძლება მხოლოდ იმ საგნებში, რომელიც სალექციო წიგნაკში იქნება შეტანილი.

დეკრეტები

(საქართველო, დეკრეტთა საავტენტო) ფრანგული პრესა.

(დასაწყისი არ არის მიღებული) ეს ეტება პოლონეთისა და ქალაქ დანციგის შორის დადებულ კონვენციას. ელჩების საბჭო მზათ არის დანციგი თავისუფალ ქალაქათ აღიაროს. პოლონეთსა და საბჭოთა რუსეთს შორის დროებით ზავის შესახებ მილიერანმა განაცხადა: მე დღეს დილთ მაცნობა ინგლისის მთავრობამ, რომ საბჭოთა რუსეთმა ჩვეულებრივი თავხედობით უპასუხა ლოიდჯორჯის თხოვნას, რომ მას ხელი მოეწერა

დროებით ზავზე, რადგანაც რუსეთმა უარი განაცხადა დროებით ზავის ჩამოგდებაზე, ამიტომ მოკავშირე სახელმწიფოებმა გადაწყვიტეს ყველა შესაძლებელ საშუალებით დევმარონ პოლონეთს.

ფინანსთა და გარეშე საქმეთა ქვეკომისიები, რომელთაც ვერსალის ხელშეკრულების პირობების ასრულების თვალსაზრისით დევნება აქვს დაგეგმილი კლოტის თავმჯდომარეობით სამშაბათ დღით შეიკრიბენ. გადაწყვედა, რომ ამ ქვეკომისიების თავმჯდომარეები სთხოვენ მილიერანს სისწრაფით მიიღოს ქვეკომისიების წევრები. თავმჯდომარეებმა იქვე შეიშუავეს შეკითხვის ტექსტი გერმანიის განიარაღების ნახშირის და ზარალის ანაზღაურების შესახებ.

ბი უის კურსი. ლონდონი—46,961/2, ნიუ-იორკი—11,21/2, ბელგია—1061/2, იტალია 701/2, პრაგა—261/2, რუმინეთი—17, შვეიცარია 2131/2.

კუკუზანის ხავერდო. მარსელი ივლ. 20, ბრიჯი—160, მუხედო—115, კარტაგინის ფქვილი—125, შაგრი. ივლისის ბამბა—655, აგვისტოსი—640, სექტემბრის—630. ლიონი, ივლ. 20. სეფენის აბრეშუმი—230, იტალიის—240, სირიის—200, იაპონიის 210, ჩინეთის—კონტონის—185.

იმ ცნობების მიხედვით, რომლებიც კონსტანტინოპოლიდან „ტ-ნა“ მიიღო, როდესაც დიდი ვეზირი კონსტანტინოპოლში დაბრუნდა, მასა და კანტის წევრთა შორის სამეფო საბჭოს მოწვევის საკითხის შესახებ კამათი გაიმართა. დიდი ვეზირი სამეფო საბჭოს მოწვევაზე უარს ამბობდა. განათლების მინისტრი ფარედინი და ფინანსთა მინისტრი რეზალი, რომლებიც სამეფო საბჭოს დაუყოვნებლივ მოწვევის მომხრენი იყვნენ, კაბინეტიდან გავიდნენ. ორშაბათს, დიდი ვეზირი სასახლეში წაიდა, რათა ჩაეხატებინა სულთანისთვის მთელი კაბინეტის გადადგომის ქალაქი. ოფიციალურ წერილებში ფიქრობენ, რომ კაბინეტის შედგენას ისევ დიდ ვეზირს მიანდობენ.

პარიზის საექიმო ფაქულტეტზე საერთაშორისო ჭირბრუნვით საზოგადოების მეხუთე კონგრესი გაიხსნა. თავმჯდომარეობს პროფესორი კინი.

პარიზის კონსერვატორიის დირექტორმა, საფრანგეთის ცნობილმა კომპოზიტორმა გებრიელ ფორმა, თავისი ადგილი დასტოვა, მისი ადგილი საფრანგეთის თანამედროვე მუსიკის წარმომადგენელმა ანრი რაბომ დაიკავა.

ყველა ქვეყნიდან, რომლებიც ომში მონაწილეობას იღებდნენ, რასაკვირველია შეერთებულ შტატების გამოკლებით, მხოლოდ საფრანგეთს ეყოფა თავისი პური.

„ეკო დე პარი“ იუწყება, რომ საზღვაო ტრანსპორტის კომპანიას, რომელიც არ გამოადგინდა ანტრეპრენსა და შორეულ აღმოსავლეთის შორის მოწყობილ მიმოსვლას, განზრახული აქვს ახალი მიმოსვლა მოაწყოს. ინდოეთის კომერციულ ხაზის სახელწოდებით. ამ კომპანიის გემების გზა შემდეგი იქნება: პორტ-საიდი, ადენი, კოლომბო, პანდიშერი, მადრასი და კალკუტა. ელჩო კონფერენციამ მოუსმინა პადერსკის, რომელიც იცავდა პოლონეთის უფლებებს ტრეშენზე.

მილიერანის დეკლარაციის შემდეგ, მთავრობის საგარეო პოლიტიკის შესახებ, დეპუტატთა პალატამ მის ნდობა გამოუცხადა 420-ხმით 152-ით წინააღმდეგ.

დეპუტატთა პალატის სხდომაზე მილიერანმა განაცხადა: ჩვენ ვესურს დავიცვათ ყველა საფრანგეთის ინტერესები. საფრანგეთის ინტერესებში შედის დაცვა პატარა სახელმწიფოებისა და განსაკუთრებით ისეთების, როგორც არის მაგალითად: პოლონეთი და ჩეხო-სლოვაკია. ამ სახელმწიფოების არსებობა ჩვენთვის აუცილებელ გარანტიას წარმოადგენს.

გენერალი ვრანგელი (დამაზინგებულია).. კარგათ იბრძვის ბოლშევიკებთან. მან შეადგინა ნამდვილი საქმიანი მთავრობა, ეხმარება მცხოვრებთ და ცხოვრებაში ატარებს აგარაულ რეფორმას. მან გლეხებს დაუყო მიწა, როდესაც ეს საქმიანი მთავრობა მოინდომებს, რომ იგი იქნეს აღიარებული, როგორც ასეთი, თავის თავად ცხადია, ვრანგელს მთავარ პირობათ წარუდგენენ მოკავშირეთა წინაშე ძველი რუსეთის ვალდებულებათა აღიარებას და მანე პასუხისმგებლობას.

სასაქართველოში

19 და 20 ივლისს, სასაქართველო ბრალდებულების დამცველთა სიტყვების მოსმენას უნდობა.

21 ივლისს ბრალდებული უკანასკნელ სიტყვას ამბობენ. მალაკელიძე, იუშევიჩი და ხოშტარია უდანაშაულოდ სცნობენ თავს და სრულს გამართლებას თხოულობენ. ჩაჩიბაია და შენგელაია შეღავათს ითხოვენ.

ხანგრძლივ თათბირის შემდეგ ნაფიც მსაჯულთ განთავსება გან.ჩნი, რომლითაც მალაკელიძეს და აზნაუროვს უდანაშაულოდ სცნობენ და სრულიად ამართლებენ, ხოლო დანარჩენი დამნაშავეებად აღიარებენ და პატიმრობაში გამოაყოფენ რაზმში ვაგზავნას უწყვეტად. ჩაჩიბაიას ორ წელიწად ნახევრით, ხოლო იუშევიჩს, ხოშტარიას და შენგელაიას წელიწად-ნახევრის ვადით თითოს.

ბრალდებული ჩაჩიბაია, იუშევიჩი და შენგელაია ექვს-ექვსი თვე ისხდნენ ციხეში წინასწარ გამოძიების დროს, მაგრამ მსაჯულთა განაჩენით ეს ვადა სასჯელში არ ჩაეთვლებათ.

პროვინციის სსოვრება

თელავი. ყაზარმების მიდამოებში ძლიერმა გრივალმა განადგურა საავადმყოფოები და სამხედრო ლაზარეთი. მიღებულია ზომები ზარალის გამოსარკვევად და შეურუნებათა აღსადგენად.

ბათუმი. მიღებული სარწმუნო ცნობების თანახმად ინგლისისა და ციმბირის მწარმოებელთა გაცხოველებული სავაჭრო დამოკიდებულება შორის არსებობს. განსაკუთრებულმა კომისიამ კოპერატიულ კავშირთა წარმომადგენლებთან ერთად ინგლისში გაიტანა მატყლი, სელი, ხე-ტყე და სხვ. სამაგიეროდ ინგლისიდან ციმბირს სავაჭრო მოიტანეს მანუფაქტურა, ინსტრუმენტები და სხვა. ბათუმში მყოფ აზოვისა და შავი ზღვის მეზღვაურთა საზოგადოების წარმომადგენელმა ყირიმში მყოფ მთავარ გამგებობიდან მიიღო დეკლარაცია შესახებ, რომ მიღებულია ზომები შავ ზღვაზე სწორი მიმოსვლის აღსადგენათ.

ივლისის დამლევს ფოთსა და ბათუმში მოვა სევასტოპოლიდან, იალტიდან, ფეოდოსიიდან და კერჩიდან წამოსული პურითა და ქერით დატვირთული გემები. პირველად მოვა გემი „გოზროვნიე“. ეს ამბავი ემცნო რუსულ-ლიკის მთავრობას. უმთავრესად ივლისის სავაჭრო ტრანსპორტები. ჩამოტანილი საქონელი საქართველოში საქონელზედვე გადაიცვლება.

გ ა ნ ც ხ ა ლ მ ბ ა ნ ი

ქუთაისის ოლქის სასამართლო ამით აცხადებს, რომ თანახმად ტფილისის სასამართლო პალატის თავმჯდომარის დადგენილებისა ამა წლის 30 ივნისიდან ქ. ფოთის ნოტარიუსი ი. ი. ვესტფალსკა, როგორც არა ქვეშევრდომი საქართველოს რესპუბლიკისა და არა მცოდნე სახელმწიფო ენისა, სამსახურიდან დათხოვნილია იმავე ივნისის პირველიდან. ამის გამო ოლქის სასამართლო იწოდებს იმათ, ვისაც სურვილი აქვს ქ. ფოთში დაიკავოს უმცროსი ნოტარიუსის ადგილი და დამაკმაყოფილებლეს ნოტ. ნაწ. დებ. მე-5 და 15 მუხ. მოთხოვნილებათა, შემოიტანონ განცხადება ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარის სახელზე. გამოცდა დაინიშნულია ამა 27 აგვისტოს დილის 11 საათ. 776 1-1

ტფილისის ეპარქიის სამიტროპოლიტო სასამართლოში მიხეილ ესტატეს ძე მორჩილადემ შემოიტანა განცხადება, რომ მისი ცოლი ვალენტინა ნიკოლოზის ასული მორჩილადისა, რომელზედაც ჯვარი დაიწერა 1917 წ. უკვალოდ დაიკარგა 1918 წ. ყველა, ვინც იცის დაკარგულ ვალენტინა ნიკოლოზის ასულის მორჩილადის მისამართი, საქართველოს რესპუბლიკაში არსებულ კანონთა ძალით ვალდებულია სამიტროპოლიტო სასამართლოს განუცხადოს ზემოხსენებულ პირის შესახებ. საქართველოში დღიდან ამ განცხადების დაბეჭდვისა ორი თვის განმავლობაში. 1901 3-1

დაიკარგა ტრამვაით უფასოთ მიმოსვლის ბილეთი № 215 სურათით მარტიონ ვასილის ძე ნიშნინიძის სახელზე, გაუქმებულია და დაიკარგა. 1952 3-1

დაიკარგა საბინაო დავთარი ტრიტოტოვის შესახებ № 4 მდებარე სახლის, რომელიც ეკუთვნის გეურქ მოსესოვს, გაუქმებულია და დაიკარგა. (უფ.) 3-1

დაიკარგა პასპორტი მაგომედ ვაშიმ ოლქის სახელზე, მიღებული დალესტანის ოლქის კაზა კუმუხის სამილიცია ნაწილიდან. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1948 3-1

დაიკარგა ტფ. რეალური სასწავლებლის დამთავრების მოწმობა პავლე მაყინიძის სახელზე, მიღებული 1905 წ. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1950 3-1

დაიკარგა პასპორტი დანიელ გრიგოლის მელნიკოვის სახელზე, მიღებული ტფ. მილიციის უფროსის სამმართველოდან 1918 წ. გაუქმებულია და დაიკარგა. 951 3-1

ფაშა (იგივე ბართომილო) თათუზას ძე ტერ გაბრიელოვი აუქმებს, ვეკილობას მიცემულს მის მიერ გეურქა(იგივე კონსტანტინე) არტემას ძე ალიხანოვისადმი, აღნიშნულის ტფ. ნოტარიუსის სტრაზოვთან 1919 წ. ივლისის 23-ს რეესტრით № 5470. 1945 3-1

დაიკარგა საბინაო დავთარი გოგოლის ქ. № 19 მდებარე სახლის, რომელიც ეკუთვნის ტულმინს. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1939 3-1

დაიკარგა ტფ. პირველი კერძო ლომბარდის ბარათი № 86430 1000 მან. ლირებულეობს. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1941 3-1

დაიკარგა პასპორტი № 3528 არტემი ვასპარის ძე აგეტიკოვის სახელზე, მიღებული ეკატერინოდარში სომხების ნაციონალურ საბჭოდან 1918 წ. თებერვლის 28-ს. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1942 3-1

დაიკარგა საბინაო დავთარი ყიფიანის ქუჩაზე № 48 მდებარე სახლის, რომელიც ეკუთვნის მენინს. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1947 3-1

სოხუმის ოლქის სასამართლოს უფროსი ნოტარიუსი აცხადებს, რომ 5 იანვარსთვის 1920 წელს დამტკიცდა შესრულებული 2 იანვარსთვის 1920 წელს სოხუმის ნოტარიუსის მაგლობლიშვილის მიერ ნაჩუქრობის სიგელი მამულზე, რომელიც ქ. სოხუმის მცხოვრებ ეკატერინე მაქსიმეს ასულს ჩავას, და რომელიც შესდგება მიწის ნაჭერის ნაწილისაგან შენობებითურთ, მდებარე ქ. სოხუმში, ეკატერინისკის და ინჟინერნი ეხლა ნორდინის ქუჩების კუთხეში, უბ. ლიტ. „K“, № 6, ზომით 27 ოთხკ. საყ. ფასი 2000 მან. 773 1-1

ქ. ტფილისის მე-9 სამომრიგებლო უბნის სასამართლოს ბოქაული ქ. პატემკოვსკი ამით აცხადებს, რომ აგვისტოს 1-ს 1920 წ. დილის 10 საათზე „დებურტირის ბაზარში“ მე-X კამისარიატში, დანიშნულია საჯარო ვაჭრობა გარდაცვალებული ალექსანდრე კარპის ძე კონიშვილის მოძრავ ქონებაზე, რომელიც შესდგება: უფლება ნახევარ ხის კარავზე (ბუდეკა), შეფსებ. 6000 მან., ტანისამოსისაგან, თეთრეღლისაგან, ლოგინისაგან, ჭურჭლეულობისაგან და სხვ., რომელიც აწერილია დამცველი ზომების წესით და იყიდება ნიკოლოზ პეტრეს ძე პეტროვის ვალის დასაკმაყოფილებლად თანახმად ქ. ტფილისის მე-12 უბნ. მომრიგებელ მოსამართლისაგან 21 თიბათს 1920 წ. თარიღით, № 289, მიცემულ აღმასრულებელ ფურცილის 30443 მან. და 66 კაპ. კანონიერი სარგებლით. 1918 1-1

ქ. ტფილისის მე 19 სამომრიგებლო უბნის სასამართლოს ბოქაული ი. გეგელაშვილი აცხადებს. რომ აგვისტოს 14-ს 1920 წელს დილის 10 საათზე ქალ. ტფილისში მე-9 უბანში სამავოლნის ქუჩაზედ № 11 საჯარო ვაჭრობით გაყიდულ იქნება გარდაცვალებული დიანოზ კიკნაველიძის მოძრავი ქონება ფილიპე ილიას ძე კიკნაველიძის მოძრავი ქონება ფილიპე ილიას ძე კიკნაძის ვალის დასაკმაყოფილებლად 2261 მანეთ. 96 კაპ. კანონიერი სარგებლით 17 მაისიდან 1919 წ. აღმასრულებელი ფურცილით 25 ენქენისთვიდან 1919 წ. № 282. 1921 1-1

დაიკარგა „ვიბლიე-სკოტის“ სისტემის რევილერის № 58/37 ტარების ნებართვა, მიღებული აფხაზეთის შინაგან საქმეთა კომისარისგან, მოწმობა მიღებული სოხუმის სამხედრო აღრიცხვის უფროსისგან, მოწმობა მიღებული სოხუმის თვითმართველობისგან და სხვა საქართველოში კლავდი იასონის ძე ცუქტირიძის სახელზე. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1906 3-2

ქ. ტფილისის მე-14 და მე-15 სამომრიგებლო უბნის სასამართლოს ბოქაული ა. ა. გიგაქორი ამით აცხადებს, რომ 12 აგვისტოს 1920 წ. დილის 10 საათზე საჯარო ვაჭრობით გაყიდვის ის სასამართლო ეზოში (ტურგენივის ქ. № 4) გარდაცვალებული ნატალია კოლბიკოვის მოძრავ ქონებას, რომელიც შესდგება ტანისაცმელისაგან, ავეჯისა და სხვა და სხვა საოჯახო ნივთებისაგან, რომელი ქონება შეეკასებულია 8568 მან. 1909 1-1

ცხუმ-აფხაზეთის საეპარქიო საბჭო ამით აცხადებს, რომ გუდაუთის უმცლეს დაწყებით სასწავლებლის გამგემ ნიკოლოზ შერმერევიჩმა 24 ივნისს 1921 წ. შემოიტანა განცხადება, რომ მისმა ცოლმა სოფიო პეტრეკლუშინის ასულმა, რომელზედაც ჯვარი დაიწერა 1908 წლის 6 ივლისს ტფილ. ვერის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში, მოშორდა მას 10 მაისს 1917 წ. და მას შემდეგ არ იცის, თუ სად იმყოფება ხსენებული სოფიო კლუშინის ასული შერმერევიჩისა, რის გამო იგი თხოულობს მისგან განქორწინებას. ყველაფერი იცის დაკარგული სოფიო შერმერევიჩის მისამართი, ვალდებულია განუცხადოს ცხუმ-აფხაზეთის საეპარქიო საბჭოს ხსენებული პირის შესახებ საქართველოში დღიდან ამ განცხადების დაბეჭდვისა ორი თვის განმავლობაში. 779 1-1

სოხუმის ოლქის სასამართლოს უფროსი ნოტარიუსი აცხადებს, რომ 14 ივნისს 1920 წ. დამტკიცდა შესრულებული 22 მაისს 1920 წ. სოხუმის ნოტარიუსის მაგლობლიშვილის მიერ ნასყიდობის სიგელი, რომლითაც ქალ. სოხუმის მცხოვრებ მარიამ, პავლე დეკლუვიზის ასულმა მიჰყიდა 6000 მან. ქ. სოხუმის მცხოვრებ ინა პეტრე ბერიძის ასულს მიწის ნაჭერი შენობებითურთ, მდებარე ქ. სოხუმში, ფეოდორიკოვის ქ. კუთხეში, კვ. ლიტ. „G“ № 5, ზომით 379,4 ოთხკ. საყ. გადანიშნულია: სიმტიკის 240 მან. მთავარი ამონაწერი 60 ლირებულების საღებრო ქალაქში მიცემულია. 772 1-1

დაიკარგა აღმასრულებელი ფურცილი № 22177, მიღებული ტფ. ოლქის სასამართლოდან 1911 წელს და აღნიშნული ტფ. ნოტარიუსისგან არქივში რეესტრით № 3265-1911 წ. ნიკოლოზ ბერას ძე ხრიმიანის მამულზე. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1902 3-2

დაიკარგა ტფ. წმ. ნინოს სასწავლებლის დამთავრების ატესტატი შუშანიკა მიხეილის ასული ალხაზოვის სახელზე. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1899 3-2

დაიკარგა საოჯახო პასპორტი მიხეილ ალექსანდრეს ძე შაროკოვის სახელზე, მიღებული სოხუმის კომისარიატიდან. გაუქმებულია და დაიკარგა. 3-2

დაიკარგა მეტრიკული ამონაწერი, კონსტანტინე ალექსის ძე კელიძის სახელზე, მიღებული სოფ. ბაქს (რაქა) წმ. გიორგის ეკლესიის მოვლისაგან 1919 წ. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1938 3-2

დაიკარგა პირადობის მოწმობა № 4699 რტემ კარაპეტის ძე აივაზიანის სახელზე, მიღებული სომხების კონსულისაგან ტფილისში და შეაბანოეთა პროფესიონალურ კავშირის წევრობის წიგნაკი. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1913 3-3

დაიკარგა სამხედრო ბეგრიდან თავისუფლების მოწმობა № 1079, მიღებული ქუთაისის მაზრის სამხედრო აღრიცხვის უფროსისგან გიორგი ფილიპეს ძე მელეიას სახელზე. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1872 3-3

დაიკარგა საბინაო დავთარი გრიგოლოვის ტუპიკში № 6 მდებარე სახლის, რომელიც ეკუთვნის ფირალოვის. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1919 3-3

დაიკარგა პასპორტი № 601 აშერ ჯანაშვილის სახელზე, მიღებული ტფილისის მილიციის უფროსის სამმართველოდან 1920 წ. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1914 3-3

დაიკარგა მოწმობა № 5456 მიცემული ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან საქემო ფაქულტეტის მეორე სემესტრის სტუდენტის დავით ვლადიმერის ძე კაპანაძის სახელზე. გაუქმებულია და დაიკარგა. 1924 3-2